

KIẾN THỨC TÀI CHÍNH CHO CUỘC SỐNG TỐT ĐẸP HƠN

BÀI 4 Tài chính cho những cột mốc cuộc đời

Những ưu tiên tài chính trong cuộc sống sẽ luôn thay đổi và đồng hành cùng với tuổi tác và những cột mốc đáng nhớ của cuộc đời. Có những sự kiện đem lại niềm vui trong cuộc sống nhưng cũng thêm gánh nặng cho người trong cuộc như lập gia đình, sinh em bé... Lại có những tình huống mà không ai mong xảy ra một lần trong đời như mất việc đột ngột hay đối mặt với bệnh hiểm nghèo... Bạn đã chuẩn bị gì để tránh bị sốc về tài chính tại những thời điểm quan trọng ấy?

Cuộc sống không phải lúc nào cũng đơn giản và hoàn toàn diễn ra theo hướng mà bạn hy vọng hay suy tính. Đôi khi bạn gặp những ngã rẽ cuộc đời mà có thể đem lại hạnh phúc hay cả những bất hạnh. Cho dù điều gì xảy ra, tài chính luôn bị ảnh hưởng nhiều nhất đòi hỏi bạn phải thay đổi kế hoạch cuộc sống cho tương ứng. Lên kế hoạch "B - C hoặc D" cho mọi tình huống sẽ giảm mức độ sốc về cả vật chất và tinh thần, đồng thời tình hình tài chính lúc nào cũng "nằm trong lòng bàn tay".

Lộ trình kế hoạch tài chính

Không bao giờ quá sớm hay quá muộn cho những hành động để hướng tới sự an toàn về mặt tài chính nhưng nếu bắt tay thực hiện [kế hoạch tài chính cá nhân](#) càng sớm thì bạn càng có nhiều cơ hội đạt đến một cuộc sống sung túc.

- **Lúc trẻ mới sinh:** Mua bảo hiểm cho con và cho cha mẹ ngay từ khi chúng còn nhỏ sẽ là một sự đảm bảo tài chính lâu dài cho cả cuộc đời đứa bé. Con cái sẽ có một cuộc sống an tâm hơn cho dù có chuyện gì không may xảy ra với một trong hai người sinh thành. Ngoài ra, mua bảo hiểm cũng là một hình thức "của để dành" cho con có một khoản kha khá sử dụng trong những việc lớn sau này như trang trải học phí đại học, lập gia đình hoặc khởi nghiệp kinh doanh...
- **Độ tuổi lên 10:** Thời điểm này cha mẹ chính là người hướng dẫn con cái những thói quen tiêu xài tốt và giúp chúng có được nền tảng cho những thành công tài chính sau này. Bạn hãy giúp con mình biết cách quản lý chi tiêu và yêu cầu con phải biết tự lập về tài chính, tiết kiệm tiền dựa trên sức lao động của mình.
- **Độ tuổi 20:** Ngay từ khi đi làm và bắt đầu có thu nhập bạn nên suy nghĩ đến kế hoạch cho [các cột mốc cuộc đời](#) sau này: cưới vợ, sinh con, mua nhà, mua xe, bệnh tật, về hưu... Thực hiện kế hoạch này sẽ đảm bảo cho bạn một cuộc sống an tâm trong hiện tại và an nhàn tuổi về hưu để vui vầy cùng con cháu.
- **Độ tuổi 30:** Độ tuổi này bạn đang đạt "độ chín" về gia đình và sự nghiệp. Bạn hãy tiếp tục tích lũy cho quỹ dự phòng để có thể đảm bảo cho cả gia đình sống đủ và sống khoẻ. Việc đầu tư một phần quỹ tiết kiệm với sự tư vấn của các chuyên gia tài chính cũng sẽ được khuyến khích để tăng thu nhập và phát triển nhanh khoản tiết kiệm nhằm đáp ứng mục tiêu và nhu cầu dài hạn. Đồng thời, bạn thường xuyên cập nhật kế hoạch tài chính mỗi năm theo sự thay đổi của hoàn cảnh gia đình.
- **Độ tuổi 40:** Bước vào giai đoạn chững chạc không còn phải lo lắng về công danh sự nghiệp, bạn hãy gia tăng sự đóng góp vào các quỹ tiết kiệm gia đình và kế hoạch tuổi

nghỉ hưu, bao gồm luôn cả chi phí học hành của con cái. Hãy khám phá [những hình thức bảo hiểm](#) dài hạn đủ tin cậy trong khi bạn còn đang khoẻ mạnh. Bắt đầu cân nhắc những nhu cầu bạn cần khi về hưu và đánh giá kế hoạch tài chính của bạn có thực sự đảm đương cho gia đình khi có tình huống bất trắc xảy ra.

- **Độ tuổi 50:** Đây là lúc bạn cần chuẩn bị “hạ cánh” một cách an toàn. Bạn hãy suy nghĩ thật kỹ kế hoạch tận hưởng tuổi già như bạn sẽ làm gì với khoản thời gian trống của mình, bạn sẽ sống ở đâu và với ai, hay xem xét khi bạn về hưu thì các khoản thu nhập và chi phí hàng tháng của bạn có thực sự ổn.
- **Độ tuổi 60 về chiều:** Bước vào tuổi nghỉ hưu, một số người sẽ cảm thấy sốc khi phải thay đổi thói quen làm việc và cuộc sống của cả nửa cuộc đời trước đó. Nhưng nếu đã chuẩn bị tâm lý tốt từ trước đó, bạn sẽ không phải耿耿 ngơ khi không còn phải đi làm từ 6 giờ sáng và tiền bạc thì trở nên eo hẹp hơn. Lúc này bạn cần đánh giá lại những nhu cầu thiết yếu của bản thân để điều chỉnh lại cuộc sống theo một nhịp điệu mới và xác định những nguồn thu nhập đáng tin cậy để trang trải cho những nhu cầu đó.

Bạn không thể sống mà thiếu kế hoạch tài chính của riêng cá nhân và của gia đình. Kế hoạch này luôn được cân nhắc và điều chỉnh phù hợp với mục tiêu và sự chuyển động của cuộc sống. Bạn sẽ thấy gia đình và công việc là hai yếu tố có ảnh hưởng nhiều nhất đến kế hoạch của bạn.

Biến chuyển của gia đình

Lập gia đình, sinh em bé hoặc có người thân qua đời là những thời khắc đem lại niềm vui hạnh phúc hay sự đau buồn mà sau đó bạn buộc phải điều chỉnh kế hoạch tài chính của mình. Đối với việc kết hôn, bạn đang gắn kết cả hai người để cùng song hành với những mục tiêu chung như tạo lập một gia đình, nuôi dưỡng chăm sóc con cái và cuộc sống lúc về hưu. Khi bạn có em bé, mọi ưu tiên của cả gia đình đều dành cho việc chăm sóc, nuôi dưỡng và giáo dục cho “cục cưng” đó. Những khoản mục ưu tiên trước đây của hai vợ chồng sẽ trở thành thứ yếu và cần điều chỉnh./ Nếu như chồng hoặc vợ bạn mất đi hoặc hai người không thể sống cùng nhau, kế hoạch về hưu của bạn sẽ phải thay đổi bởi giờ đây chỉ còn một người với một nguồn thu nhập trong khi vẫn phải cang đáng cuộc sống gia đình.

Thay đổi về công việc

Chuyển đổi hay mất việc đột ngột là một sự thay đổi lớn trong cuộc sống mà tùy thuộc vào khả năng của mình, bạn có thể thay đổi tình thế sớm hay muộn. Bạn sẽ không biết bao giờ mình có công việc và thu nhập mới, một tháng, hai tháng, nửa năm hay một năm trong khi thu nhập của bạn là nguồn sống chính cho bản thân và gia đình. Bạn sẽ cần phải rà lại các mục tiêu, có một số sẽ phải ngừng hoặc hoãn thực hiện vì nhiệm vụ hiện tại là “bảo toàn” sự sống cho cả nhà.

Một sự việc, nhiều cách nghĩ

Cùng một sự việc diễn ra nhưng ở độ tuổi nào thì mức độ ảnh hưởng đến bản thân và gia đình đều sẽ khác nhau. Nếu bạn mất đi vợ/chồng ở độ tuổi 30 hoặc hai người không thể sống chung thì việc xoay chuyển tình thế bằng tái hôn là điều có thể. Tương tự, khi thay đổi công việc ở tuổi 30 bạn phải nhanh chóng kiếm một công việc khác vì trách nhiệm dành cho gia đình và con cái buộc bạn không thể dửng dưng. Trong khi đó, nếu bạn nghỉ việc ở độ tuổi 50, bạn sẽ “xông xênh” hơn vì con cái đã có thể tự lập và gánh nặng cơm áo gạo tiền đã nhẹ hơn ở tuổi 30.

Nói như thế để thấy trong kế hoạch tài chính của bạn, những mục tiêu luôn luôn phát sinh, và tùy vào thời điểm mức độ quan trọng của các mục tiêu sẽ thay đổi. Mục tiêu ở tuổi 30 sẽ bao gồm việc lập gia đình và sinh em bé. Những mục tiêu đó sẽ khác với những lo lắng ở tuổi 40 cần phải trả tiền vay nhà, tiết kiệm lo cho con ăn học và khi đến tuổi 50 là kế hoạch về hưu. Tất cả những mục tiêu mà bạn đề ra phải thực tế, chi tiết và tỷ lệ thành công cao. Những gì liên quan đến tài chính không ai muốn mình là người thất bại.

Thảo Linh